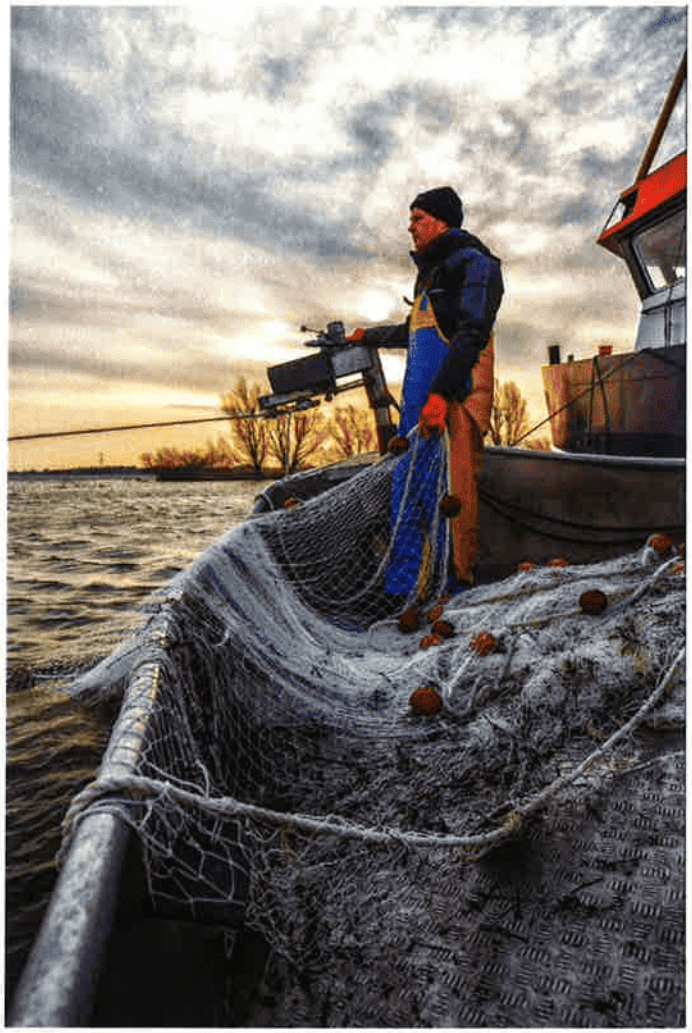
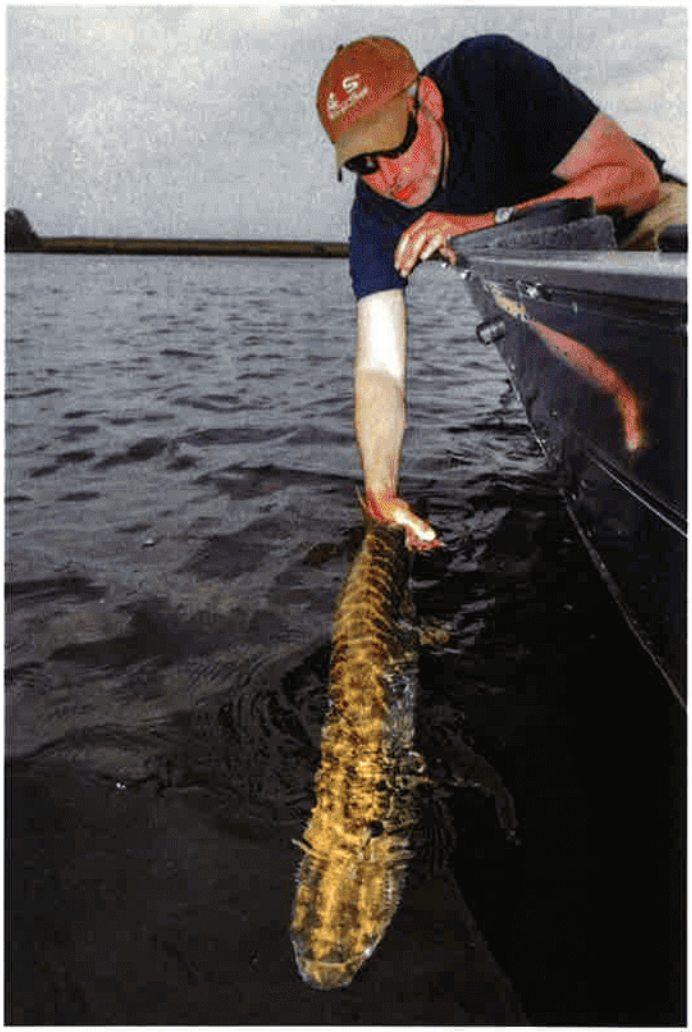
Visplan Volkerak-Zoommeer 2019-2023

Akkoordverklaringen

Ondergetekenden verklaren hierbij akkoord te zijn met en zich te conformeren aan de afspraken uit het Visplan Volkerak-Zoommeer 2019-2023, pagina 1 t/m 8, inclusief bijlage 1 t/m 8.

Sportvisserij Zuidwest Nederland:

Voorzitter: [redacted] Secretaris: [redacted]

Handtekening: Handtekening

Datum: Datum:

Vereniging van Beroepsvissers van het Volkerak-Zoommeer:

Voorzitter: [redacted] ..... Secretaris: [redacted]

Handtekening ..... Handtekening

Datum: .....22-01-2019..... Datum: .....22-01-2019.....

VOF [redacted] (TH1):

Handtekening: [redacted] ..... Datum: .....22 01 2019.....

[redacted] Visserij (BRU41, BRU42):

Handtekening: [redacted] Datum: .....22-01-2019.....

Visserijbedrijf [redacted]

Handtekenin [redacted] ... Datum: .....22-01-2019.....

Firma [redacted] (BZ2, BZ3, BZ6):

Handtekening [redacted] ..... Datum: .....22-01-2019.....

VOF Visserijbedrijf [redacted] (TH50)

Handtekening: [redacted] ... Datum: .....22-01-2019.....

Inleiding

Om op het Volkerak-Zoommeer te mogen vissen, geeft het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit machtigingen en toestemmingen uit aan Sportvisserij Zuidwest Nederland (hierna: Sportvisserij ZWN) en de Vereniging van Beroepsvissers in het Volkerak Zoommeer (hierna: Vereniging van Beroepsvissers). Sportvisserij ZWN heeft een machtiging waarmee het voor VISpashouders is toegestaan om met hengels te vissen. Daarnaast worden er aan de Vereniging van Beroepsvissers toestemmingen uitgegeven voor fuikenvisserij op aal, wolhandkrab en bot en zegenvisserij op brasem, snoekbaars en harder. In de toestemmingen is als voorwaarde opgenomen dat sport- en beroepsvisserij zitting dienen te nemen in een visstandbeheercommissie (VBC) en gezamenlijk een visplan op moeten stellen.

Dit visplan geeft invulling aan deze eisen en bevat de nieuwe afspraken die Sportvisserij ZWN en de Vereniging van Beroepsvissers hebben gemaakt over het visserijgebruik van het Volkerak-Zoommeer, inclusief Schelde-Rijnkanaal (Eendracht), Bathse Spuikanaal en Antwerps Kanaalpand (hierna: Volkerak-Zoommeer). Deze afspraken hebben betrekking op onder andere de visserijinspanning, de te onttrekken soorten, de te onttrekken hoeveelheden, minimum- en maximummaten, perioden, controle en handhaving, etc. Vanaf 2002 hebben Sportvisserij ZWN en de Vereniging van Beroepsvissers reeds vijf visplannen opgesteld. In het najaar van 2016 hebben Sportvisserij ZWN en de Vereniging van Beroepsvissers afgesproken het visplan 2016-2020 (bijlage 1) te herzien op basis van de resultaten van een nieuw uit te voeren grootschalig visstandonderzoek in 2017 (bijlage 2) en een advies hierover van een expertgroep (bijlage 3). Naast afspraken die in 2016 zijn gemaakt in een samenwerkingsovereenkomst (bijlage 4) en in een overeenkomst op het gebied van registratie, controle, handhaving en sanctionering (bijlage 5) bevat dit visplan de nieuwe afspraken met betrekking tot het visserijbeheer. Achtergronden over het viswater, beleid en de visserij zijn te vinden in het visplan 2016-2020 (bijlage 1).

Eventuele wijzigingen in wet- en regelgeving gaan boven de in dit visplan gemaakt afspraken.

Dit visplan gaat in op 1 januari 2019 en loopt t/m 30 september 2023 en vervangt eerder gemaakte afspraken ten aanzien van het visserijbeheer.

Het Visplan Volkerak-Zoommeer 2019-2023 wordt ter informatie toegestuurd aan de volgende partijen: VBC Volkerak-Zoommeer, Ministerie van LNV, Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Stichting Het Zeeuwse Landschap, Provincie Zeeland, Provincie Noord-Brabant, Provincie Zuid-Holland en Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Streefbeelden

Sport- en beroepsvisserij streven naar een visstand op het Volkerak-Zoommeer die op niveau blijft ten aanzien van hoeveelheden (biomassa) en maatvoering (zowel kleine als grote vis). Voor brasem geldt dat gestreefd wordt naar het behoud van de huidige brasemstand waar de recreatieve (oever)visser en wedstrijdvisser in de kanalen brasem van verschillende formaten kan blijven vangen en waarbij een deel van de brasemstand duurzaam kan worden onttrokken door de beroepsvisserij.
Voor snoekbaars geldt een vergelijkbaar streefbeeld, waarbij door extra regulering middels een hogere minimummaat en terugzetplicht voor de beroepsvisserij vanaf half februari t/m maart wordt ingezet om snoekbaars ten minste een keer te laten reproduceren. Daarnaast wordt gestreefd – o.a. door de inzet van een maximummaat – naar het behoud van grote snoekbaars ten behoeve van de sportvisserij en ten behoeve van de grote bijdrage van grote vis aan het paaibestand.

Afspraken 2019-2023

Sportvisserij

In 2013 is het aantal vistrips op het Volkerak-Zoommeer met behulp van vliegtuigtellingen en enquêtes langs de waterkant geraamd op 13.000 (bijlage 6). Gezien de toenemende populariteit en internationale belangstelling voor het water als (roof)visbestemming, is de inschatting dat dit aantal momenteel wat hoger ligt. Het Volkerak-Zoommeer is opgenomen in de Gezamenlijke Lijst van Nederlandse Viswateren behorende bij de VISpas. Sportvissers vissen volgens de voorwaarden van de VISpas. Sportvissers die snoekbaars willen onttrekken, kunnen bij Sportvisserij ZWN een aparte snoekbaarsonttrekkingsvergunning aanvragen. Hiermee mogen sportvissers twee snoekbaarzen per dag onttrekken. Als tegenprestatie houden sportvissers de vangsten en onttrekkingen van roofvis (snoekbaars, snoek en baars) bij, inclusief de lengte van de gevangen vissen. Naast snoekbaars onttrekken sportvissers soms ook baars voor eigen consumptie. De onttrekking van andere vissoorten is verwaarloosbaar (bijlage 7).

Beroepsvisserij

De Vereniging van Beroepsvissers bestaat uit de visserijbedrijven VOF [redacted](TH1), [redacted] Visserij (BRU41, BRU42), Visserijbedrijf [redacted]t (TH28), Firma [redacted](BZ2, BZ3, BZ6) en VOF Visserijbedr[redacted](TH50). Deze beroepsvissers vissen met de volgende vistuigen:

- Fuik: met zowel schiet- als hokfuiken wordt gevist op aal, wolhandkrab en bot. Snoekbaars mag als bijvangst worden behouden. Alle andere vissoorten dienen direct te worden teruggezet. Op het oostelijk deel van het Volkerak (de grens ligt ongeveer op de noord-zuidlijn 2 km ten oosten van de monding van het Schelde-Rijnkanaal ligt) mag op dit moment vanwege te hoge gehalten aan PCB's/dioxines in aal niet met fuiken worden gevist. Op het gehele Volkerak mag vanwege te hoge gehalten aan PCB's/dioxines geen wolhandkrab worden onttrokken. Voor de visserij met fuiken geldt vanuit het Nederlandse aalbeheerplan op dit moment een gesloten tijd voor aal in de maanden september t/m november. Beroepsvissers kunnen in de gesloten tijd ontheffing krijgen van het ministerie van LNV om op wolhandkrab te vissen met aangepaste fuiken die voorzien zijn van een ontsnappingsgelegenheid voor aal. Dit laatste geldt momenteel dus niet voor het Volkerak, aangezien de wolhandkrab daar nog verontreinigd is.

  NB Het Nederlandse aalbeheerplan, de ontheffing voor de visserij op wolhandkrab in de thans gesloten maanden (september t/m november) voor de aalvisserij, de gehaltes aan PCB's/dioxines en daarmee de sluiting van gebieden waar wel en niet op aal en/of wolhandkrab mag worden gevist, kunnen gedurende de looptijd van dit visplan wijzigen.

- Zegen: in de winterperiode (1 oktober t/m 31 maart) wordt momenteel door twee beroepsvissers met de zegen (350 – 800 meter) gevist op brasem, die als pootvis wordt verhandeld. Snoekbaars mag als bijvangst worden behouden. Andere vissoorten dan brasem en snoekbaars dienen direct te worden teruggezet.

- Ringzegen: in het voorjaar op harder. Lengte maximaal 400 m. Andere vissoorten dan harder dienen direct te worden teruggezet..

Onttrekking vissoorten

Aal

Sportvisserij heeft zichzelf een terugzetplicht opgelegd. Beroepsvisserij vist volgens het Nederlandse aalbeheerplan met een gesloten tijd van 1 september t/m 30 november en geen quotum. De wettelijke minimummaat is 28 cm.

Bot

Geen quotum. De wettelijke minimummaat is 20 cm.

Brasem

Het quotum voor brasem geldt per zegenseizoen, ofwel van 1 oktober t/m 31 maart. Het quotum voor brasem daalt van 95 ton in 2018/2019 naar 55 ton in 2022/2023. Brasem wordt in beginsel enkel onttrokken door beroepsvissers, de onttrekking van sportvissers is nihil. Jaarlijks worden de vangsten en vangstinspanningen geëvalueerd door sport- en beroepsvisserij en indien nodig wordt het quotum van het volgende seizoen bijgesteld.
De met de zegen gevangen brasem mag uitsluitend levend en bestemd voor uitzetting als pootvis worden aangevoerd. Voor brasem geldt vanuit de schriftelijke toestemming van het ministerie van LNV een minimummaat van 42 cm.

Zegenseizoen	Quotum
2018-2019	95 ton
2019-2020	85 ton
2020-2021	75 ton
2021-2022	65 ton
2022-2023	55 ton

Harder

Hiervoor geldt een quotum van 1.500 kg per jaar. Het visseizoen met de ringzegen wordt vanuit de ontheffing van het ministerie van LNV beperkt tot het voorjaar (grofweg april – juni). Alle vijf de beroepsvissers kunnen met de ringzegen (een deel van) het quotum bevissen. In de praktijk vissen een tot twee vissers incidenteel op harder.

Snoekbaars

Quotum

Een deel van de sportvissers vist gericht op snoekbaars. Voor beroepsvissers is snoekbaars een bijvangst van de zegenvisserij op brasem en de fuikenvisserij op aal, bot en/of wolhandkrab. Het quotum voor snoekbaars geldt per kalenderjaar. Het quotum voor snoekbaars bedraagt 10 ton en wordt evenredig verdeeld over sport- en beroepsvisserij. Sportvisserij ZWN, ofwel de sportvissers en de Vereniging van Beroepsvissers, ofwel de vijf beroepsvissers tezamen, mogen beide maximaal 5 ton snoekbaars onttrekken. De 5 ton voor de beroepsvissers geldt voor de bijvangst van snoekbaars in de fuiken- en zegenvisserij. Indien voor het einde van het kalenderjaar het quotum is opgevist, dient vanaf dat moment alle gevangen snoekbaars in de fuiken en zegen direct te worden teruggezet.
Feitelijk wordt hiermee afgesproken dat het quotum in de praktijk maximaal 7 ton bedraagt, aangezien de onttrekking van sportvissers al jaren lang ruim onder de 2 ton per jaar ligt.

Terugzetplicht

Alle snoekbaars die tussen 14 februari en 1 april met de zegen en in fuiken wordt gevangen, dient direct te worden teruggezet. Daarnaast geldt de wettelijke gesloten tijd voor snoekbaars van april t/m de laatste zaterdag van mei. Deze gesloten tijd geldt ook voor sportvissers.

Minimum- en maximummaat

Voor snoekbaars geldt een minimummaat van 50 cm (deze is hoger dan de wettelijke minimummaat van 42 cm) en een maximummaat van 70 cm. Deze maatvoering geldt voor zowel sport- als beroepsvisserij.

Wolhandkrab

Geen quotum.

Uitzettingen

Momenteel staan geen uitzettingen gepland.

Vangstenregistratie

Hengel

Sportvisserij ZWN houdt middels de snoekbaarsonttrekkingsvergunning een uitgebreide registratie bij

van duizenden gevangen roofvissen en van de onttrekking en de ontwikkeling van de lengte-frequentie van snoekbaars in het bijzonder. Jaarlijks maakt Sportvisserij ZWN hiervan een rapportage die uiterlijk eind april met de Vereniging van Beroepsvissers en de overige VBC leden wordt gedeeld.

Zegen
Beroepsvissers die met de zegen vissen op brasem registreren hun vangsten en visserijspanning conform de afspraken die Sportvisserij ZWN en de Vereniging van Beroepsvissers hierover in 2017 hebben gemaakt (bijlage 5). Tevens worden na afloop van het zegenseizoen, maar uiterlijk 30 april conform de in 2017 gemaakte afspraken bonnen van geleverde gewichten brasem en snoekbaars overlegd ter controle.
Daarnaast meten de beroepsvissers die met de zegen vissen voor zowel het Volkerak en het Zoommeer per 1.000 kg brasem 4 kuipen (circa 160 kg) brasem door. Ook alle in de zegen gevangen snoekbaars wordt individueel gemeten. Deze gegevens worden uiterlijk de eerste week van april aan de secretaris van de Vereniging van Beroepsvissers gestuurd.

Fuiken
Beroepsvissers die met fuiken vissen op aal en/of wolhandkrab registreren met ingang van 2019 hun bijvangsten groter dan 15 cm. De Vereniging van Beroepsvissers ontwikkelt een registratieformulier die door alle beroepsvissers zal worden gebruikt.

De Vereniging van Beroepsvissers stelt jaarlijks na afloop van het zegenseizoen een rapportage op met daarin alle vangsten en ontwikkelingen van het zegenseizoen en het voorgaande kalenderjaar voor wat betreft de fuikenvisserij. Deze rapportage wordt uiterlijk eind april met Sportvisserij ZWN en de overige VBC leden gedeeld.

Locatiekeuze, markering van fuiken en beperken ongewenste bijvangst
Schietfuiken in de ondiepe delen van het Volkerak worden, waar mogelijk, bij wijze van proef voorzien van markering (boeitje) met daarop een reflecterende sticker die ontwikkelt wordt door de Vereniging van Beroepsvissers in samenwerking met Sportvisserij ZWN. De duur van de proef is afhankelijk van de beoogde resultaten en zal regelmatig in overleg worden geëvalueerd.

Gezien de ervaringen met zeer beperkte bijvangst van vis in de fuiken op het Zoommeer, gelden deze maatregelen enkel op het Volkerak.

Meldingen zegenvisserij
Beroepsvissers die met de zegen vissen op brasem melden hun voorgenomen visserij conform de afspraken die Sportvisserij ZWN en de Vereniging van Beroepsvissers hierover in 2017 hebben gemaakt (bijlage 5).

Controle, handhaving en sanctionering
Naast reguliere sportvisserijcontroles vanaf de oever en vanaf het water door BOA's van Sportvisserij ZWN betaalt de Vereniging van Beroepsvissers conform de afspraken die hierover in 2017 zijn gemaakt (bijlage 5) jaarlijks € 1.375,- aan Sportvisserij ZWN voor tenminste vijf controles op de zegenvisserij.
De afspraken met betrekking tot sanctionering blijven gehandhaafd (bijlage 5).

NB in dit visplan zijn enkele van de in 2017 gemaakte afspraken (bijlage 5) geactualiseerd en aangescherpt, zoals de minimummaat van snoekbaars (nu 50 i.p.v. 42 cm), de quota voor brasem en de wijziging in de aalvisserij op het Volkerak (destijds mocht vanwege te hoge gehalten aan PCB's/dioxines op het gehele Volkerak niet op aal worden gevist).

Communicatie

Sportvisserij ZWN en de Vereniging van Beroepsvissers werken samen aan een zo transparant mogelijke berichtgeving over de visserij op het Volkerak-Zoommeer. Op de website https://www.sportvisserijzwn.nl/vis-en-water/volkerak-zoommeer.html staat de belangrijkste informatie over de visserij vermeldt. Deze pagina wordt periodiek geactualiseerd.
Sportvisserij ZWN en de Vereniging van Beroepsvisserij (en daarmee ook de vijf beroepsvisserijbedrijven) verplichten elkaar om elkaar tijdig te informeren over grote sportvisserijevenementen en onderzoeken met beroepsvistuigen. Voor het laatste geldt in het bijzonder onderzoeken in gebieden en/of seizoenen waar dit normaliter niet is toegestaan.

Herhalen visstandonderzoek

Sportvisserij ZWN en de Vereniging van Beroepsvissers spreken met elkaar af dat in het najaar van 2022 wederom een uitgebreid visstandonderzoek wordt uitgevoerd op het Volkerak-Zoommeer, vergelijkbaar met de onderzoeken uit 2008 en 2017. De resultaten van dit onderzoek en het advies van visserijexperts zullen net als nu de basis vormen voor het visplan 2023 en verder.

Evaluatiemomenten

Sportvisserij ZWN en de Vereniging van Beroepsvissers stellen jaarlijks uiterlijk 30 april hun rapportage van de visserij (inclusief vangsten en vangstinspanning) op. Naast de VBC vergaderingen evalueren Sportvisserij en de Vereniging van Beroepsvissers jaarlijks begin mei de visserij van het voorgaande zegenseizoen en voorgaande sportvis- en fuikenjaar. Eventuele aanpassingen in het visserijbeheer, zoals bijstelling van de quota, worden dan besproken. Van dit overleg wordt verslag uitgebracht. Daarnaast wordt de start van de fuikenvisserij (in de praktijk start dit in april/mei) besproken. Voorafgaand aan het zegenseizoen (september/oktober) vindt wederom overleg plaats om de afspraken samen door te nemen.

Natura 2000/Wet Natuurbescherming

Het Volkerak en het Zoommeer zijn aangewezen als zogenaamde Natura 2000-gebieden. Als enige Deltawateren hebben het Volkerak en het Zoommeer nog geen Beheerplan. Voor het mogen uitoefenen van de visserij zijn dan ook vergunningen op basis van de Wet Natuurbescherming benodigd. Aangezien het Volkerak-Zoommeer in drie provincies ligt, worden deze vergunningen verleend door de provincie Zeeland en de provincie Zuid-Holland. Laatstgenoemde doet dit tevens namens de provincie Noord-Brabant. Sportvisserij ZWN en de Vereniging van Beroepsvissers hebben van de juiste vergunningen om de sport- en beroepsvisserij te kunnen uitoefenen. Deze vergunningen vallen buiten de scope van dit visplan. De specifieke voorwaarden die aan deze vergunningen zijn verbonden, zijn echter wel van belang voor de visserij. De belangrijkste voorwaarden worden daarom hieronder benoemd:

Gesloten gebieden sport- en beroep
Grote delen van het Volkerak-Zoommeer zijn voor zowel sport- als beroepsvissers al dan niet een deel van het jaar gesloten voor de visserij (kaarten in bijlage 8).

Sportvisserij
Waar een vooroever aanwezig is, is vissen toegestaan vanaf 25 meter uit de buitenteen van de vooroever.

Beroepsvisserij
Waar een vooroever aanwezig is, is vissen met fuiken en zegen toegestaan vanaf 25 meter buiten de vooroeververdediging en 50 meter buiten de instroomopeningen. Waar geen vooroeververdediging aanwezig is, geldt de bijzondere betonning ten behoeve van de recreatievaart en/of de dieptelijn van -1.75m NAP.

NB Gedurende de looptijd van dit visplan wordt mogelijk het Beheerplan voor Natura 2000 opgesteld. Dit kan betekenen dat voorwaarden uit de huidige vergunningen vanuit de Wet Natuurbescherming zullen wijzigen.

Bijlagen

1) Visplan Volkerak-Zoommeer 2016-2020
2) Rapport visstandonderzoek Volkerak-Zoommeer najaar 2017
3) Advies expertgroep voor visplan VBC Volkerak-Zoommeer
4) Samenwerkingsovereenkomst Sportvisserij ZWN en Vereniging van Beroepsvissers (2016)
5) Overeenkomst vangstenregistratie en controle visserij (2017)
6) Rapportage Sportvisserijgebruik Volkerak-Zoommeer 2013
7) Rapport Hengelvangstregistraties 2017 Volkerak-Zoommeer en kanalen
8) A en B: Kaarten bevissing sport- en beroepsvisserij Natura 2000/Wet Natuurbescherming